

Amerikába került Korvin Mátyás ija

A newyorki Metropolitan Muzeum igazgatója európai útjában értékes magyar műkincseket szerzett meg — A hollós címer diszeleg a newyorki muzeum több új szerzeményén

Newyork, július.

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Nemcsak az amerikai magánosok, elsősorban természetesen az egyszerű és többszörös milliómosok igyekeznek azon, hogy európa útjaikon minél több értékes és érdekes dolgot szedjenek össze az öreg Európában, mely dollárokból nagyon szegény, műkincsekben azonban még mindig elég gazdag, hanem ugyanezt teszi maga az állam is és a nyilvános gyűjtemények. Nemcsak a multimilliómosok palotáját díszíti az európai művészet számtalan remeke, hanem az amerikai muzeumok is azokból a kincsekből élnek, amelyeket az európai kultúra szolgáltatott.

A Newyorki Metropolitan Muzeum most adta ki szokott jelentését, melyben beszámol a legújabb szerzeményekről, melyekkel a gazdag és természetesen nagy anyagi alapokkal rendelkező muzeum bővült. Ez a jelentés magyar szempontból nevezetesen elsősorban, mert a legfontosabb tárgyak, melyeket *Bashford Dean*, a muzeum kurátora nemrég tett európai útján beszerzett, majdnem mind magyar eredetűek vagy legalább is magyar vonatkozásúak és annál jelentősebbek reánk nézve, mert a magyar történelemnek egyik legszebb korát, *Hollós Mátyás királyunk* dicső uralkodását, a nagy fejedelemtől a művészetekkel szemben mutatott nagylelkű és megértő támogatását eleveníti fel. Észak-Amerika, amely már eddig is rendelkezett magyar műkincsekkel — hogy többet ne említsünk, a világhírű *Wanamaker* árnház dísztermében láthatók *Munkácsy* leg-

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: <i>Sz. A.</i>			
Cím: <i>Amerikába került Korvin Mátyás ija</i>			
Forrás: <i>Nemzeti Ujság</i>			
<i>Bn</i> (Hely)	<i>1925. 8. 5.</i> (Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)

Osztályozás	
Tárgy	<i>92</i>
Hely	<i>Mátyás király</i>
Idő	<i>"1925"</i>
Személy	
Helyszám	

nagyobb alkotásai —, most újabb magyar vonatkozású művészeti és történelmi relikviákkal gyarapodott, melyeket a muzeum hivatalos közlönye érthető és jogos büszkeséggel ír le.

Bashford Dean, aki most tett európai körútján főképpen a muzeumok régi fegyvergyűjteményét igyekezett megfelelő darabokkal kiegészíteni, főképpen két tárgyat emel ki a megszerzett műdarabok közül. Mind a kettő kézi, még pedig közülük az *elsőről kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy az Hollós Mátyás magyar királynak a tulajdona volt és egyenesen az ő megrendelésére készült, még pedig magyar vagy legalább is magyarországi, a művészetkedvelő uralkodó budai környezetében élő mester kezei által.* A muzeum közlönyében közölt leírás nem mulasztja el kiemelni annak a jelentőségét, hogy micsoda volt *Korvin Mátyás királynak* budai udvara a renaissance művészetek és annak a kornak a tudománya szempontjából. Meglehető történelmi hitelességgel állítja be a nagy magyar király alakját és elmondja az egykori krónikások és a történetírók nyomán, hogy mi mindent tett ez a nagy magyar király a tudományok és a művészetek ápolásáért, hogy olyan udvart tartott, melynek még azokban a pompakedvelő napokban is keresni kellett a párját. Külön kiemeli a híres *Korvin-könyvtárt* és felsorolja azokat a darabokat, melyek az akkori európai könyvtárak legnagyobbikából, a különféle pusztítások ellenére is, fennmaradtak az utókorra, melyek fogalmat nyújtanak arról a szeretetről és műértésről, melylyel a magyarok igazságos és nagy királya a tudomány és művészet iránt viseltetett.

Hollós Mátyás ijjának — mondja a tudós kurátor jelentésében — nemcsak nagy művészeti értéke van, hanem ritkasági értéke is, mert abban az időben, amelyből való, az *íjj már nem igen volt használatos fegyver, legalább is nem a kézi íjj, hanem a számszerű, vagy a már egyre nagyobb tért foglaló löfegyver.* Az *íjj* művészies faragványai között az *1489. évszámot* rejti, tehát a nagy király életének már utolsó korszakából való. Díszíti természetesen a hollós címer is és ezt igen gazdag ornamentikájú csontfaragvány veszi körül, amely az amerikai tudós szerint arról tesz tanúságot, hogy az *íjjat* a budai udvarnál élő művészek valamelyike készítette, akiktől származnak ennek a korszaknak értékes faragványai, a fennmaradt magyar nyergeken és egyéb hadiszereken.

A másik *íjj*, melyet a muzeum megszerzett, *Ulrich württembergi hercegnek.* *Mátyás király* kortársának volt a tulajdona és egész technikája arra mutat, hogy eredete ugyanaz, mint az előbbinek. Címeres díszítése természetesen más, a tulajdonosnak megfelelően, ellenben maga az ornamentika teljesen ugyanezt a jelleget tanúsítja. Felemlíti ezzel kapcsolatban a jelentés azt az értékes *íjjat*, melyet a londoni *Wallace-féle* gyűjteményben őriznek és amely-

nek berakott figurális díszítése teljesen emlékeztet azokra az ornamentális miniatűrökre, melyek a *Korvinákat* ékesítik és amelyről már régebben határozottan megállapította a tudomány, hogy magyar eredetűek.

A newyorki muzeum jelentése ezzel kapcsolatban reámutat arra, hogy azok a műkincsek, melyeket a nagy magyar renaissance fejedelm életében maga köré gyűjtött és amelyeknek kedvéért a művészeknek egész kis hadseregét foglalkoztatta fényes budai udvarában, melynek akkor párja nem volt, a nagy uralkodó halála után és az azt követő zivatáros időkben szétszórtak a világ minden tája felé. *Hol itt, hol ott bukkan fel valami értékes maradványuk és ilyenkor a műgyűjtők versenyeznek értük.* Nemrégiben a newyorki régiség- és műkereskedők között is kínálgattak egy igen szép üvegfestményt, amelyet a nagy

magyar királynak hollós címere díszített, ez azonban magánkézbe került és további sorsa ismeretlen.

A többi magyar vonatkozású dolog, melyet a newyorki muzeum-igazgató európai útján megszerzett, művészeti szempontból nem jelentős, de meglehetősen bő, különösen a *hardok, nyergek és egyéb lovasfelszerelés tekintetében.* Ezeket részletesen nem emelik ki és a gyűjtemény egyletőre még rendezés alatt áll, úgy hogy megtekinteni nem lehet.

Az új szerzemények között van különben egy *Greco-kép* is, melyet Madridban szereztek meg. Idősebb férfinak az arcképe és az a vélemény róla, hogy a művészek az önarcképe. Ugyanaz az alak, mely *Greco* több más képén is előfordul. Érdekes, hogy ezt a képét is *Greco* teljesen görög betűkkel szignálta.

Sz. A.